

Ministeren for nordisk samarbejde og Østersøspørgsmål (Kofod-Svendsen):

Man kan jo altid have en forskellig opfattelse af, hvor stort det nordiske kulturbudget skal være, men at der er lagt op til statsstyring, tror jeg nu ikke der er andre end hr. Aage Brusgaard der kan læse ud af det, der står. Hvis hr. Aage Brusgaard virkelig læste igennem, hvad der er intentionen med det, tror jeg, han ville have lidt svært ved at komme til at tænke på statsstyring.

Med hensyn til Nordisk Investeringsbank forstår jeg, at hr. Aage Brusgaard vel nærmest mener, at den aldrig burde have været oprettet. Det er selvfølgelig et synspunkt, man kan have. Jeg må sige, at Nordisk Investeringsbank har været bank for mange værdifulde nordiske projekter. Men når der kom en sammenligning med Færøerne, så må jeg sige, at Nordisk Investeringsbank da er en af de mest konservative banker, en af de mest forsigtige banker, vi overhovedet har. Jeg værdsætter bestemt forsigtighed og ansvarlighed inden for bankverdenen, men her har man faktisk været så forsigtig, at man godt kunne være lidt mere dristig – ikke mindst med hensyn til at sætte en udvikling i gang i det baltiske område. Det tror jeg faktisk også ville være i nordisk interesse.

Men jeg synes bare, at jeg måtte imødegå en antydning af, at Nordisk Investeringsbank skulle være uansvarlig i sin udlånspolitik. Den er faktisk en utrolig forsigtig bank. Det kan jeg da kun sige meget rosende om, men det er jo altid en balance, og set ud fra hensynet til et nordisk samarbejde og et nordisk samarbejde i relation til de baltiske lande mener jeg, at banken godt kunne være lidt dristigere, og det vil jeg fortsat argumentere for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 16:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 18 om forhøjelse af flygtningebestillinger tilbage fra Finansudvalget.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 26/10 93).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Der er efterhånden ved at være tradition for, at Fremskridtspartiet beder om at få større aktstykker om flygtningepolitikken behandlet her i folketingssalen. Sidste gang det skete, var i starten af april. Det var aktstykke nr. 205, og det var dengang, vi søgte om tilslutning til i 1993 at anvende 380 mio. kr. til dækning af udgifterne i forbindelse med etablering af flygtningelandsbyer med plads til 7.000 asylansøgere.

I forbindelse med det aktuelle aktstykke vil jeg gerne henlede opmærksomheden på, at det er en normal procedure, at Finansudvalget anmodes om at give tilslutning til, at flygtningebestillingerne forhøjes, når det endelige skøn over årets udgifter til flygtningeområdet foreligger. Behovet for bevillinger til flygtningeområdet er i sagens natur meget vanskeligt at budgettere; det var vist også noget, den tidligere regering erkendte. Derfor budgetteres de som udgangspunkt forholdsvis lavt, mens der afsættes en betydelig reserve, som der senere kan trækkes på, hvis det viser sig at blive nødvendigt.

I foråret orienterede jeg i forbindelse med aktstykke nr. 205 om, at antallet af asylansøgere formentlig ville komme til at ligge et eller andet sted omkring 20.000 i 1993. I samme forbindelse gjorde jeg opmærksom på, at det sikkert ville blive nødvendigt at komme tilbage i oktober og søge Finansudvalget om en yderligere bevilling. Dette skøn lå på samme niveau som den tidligere regerings skøn i forbindelse med den tidligere regerings udarbejdelse af finansloven for 1993.

Nu er vi ved at nå frem til det tidspunkt, hvor vi kan sige, nogenlunde hvordan antallet af asylansøgere bliver. Der er naturligvis stadig væk usikkerhed om det, men nu har vi alle lidt mere sikker grund under fødderne. Det betyder, at det nu skønnes, at indrejsetallet vil være knap 19.000 i 1993.

Behovet for forhøjelse af flygtningebestillingerne kan således hverken komme uventet eller overraskende for nogen. Det er annonceret allerede for et halvt år siden.

[Indenrigsministeren]

Endvidere ligger det samlede bevillingsbehov i 1993 til underhold af asylansøgere på 0,4 mia. kr. under det skønnede behov på 3 mia. kr., sådan som vi diskuterede det i foråret. Det skyldes til dels udviklingen i indrejsetallene, men først og fremmest skyldes det en lavere enhedsudgift pr. asylbeboer på centrene end hidtil forudsat.

Derudover vil jeg gerne understrege, at aktstykket er holdt inden for rammerne af finanslovsforliget for 1993. Det er det, idet merudgifterne bl.a. ved træk på flygtningereserverne er finansieret fuldt ud.

Endelig vil jeg gerne betone nødvendigheden af, at aktstykket tiltrædes af Finansudvalget, idet der ellers ikke senere på året vil være bevillingmæssig hjemmel til at forsørge de flygtninge, der nu engang befinder sig på asylcentre rundt omkring i landet.

Fremskridtspartiet benytter med det ordvalg, der i øvrigt i beslutningsforslaget anvendes om flygtninge, lejligheden til at forsøge at få endnu en debat af den karakter, som vi meget ofte har haft, når det var dette tema, der var på dagsordenen. Jeg vil ikke begive mig ind i den her i dag. Vi har stor flygtningedebat i Folketinget på torsdag, og jeg vil derfor indskrænke mig til alene at beskæftige mig med de ting, der direkte har med aktstykket at gøre.

Lissa Mathiasen (S):

Nok en gang ønsker Fremskridtspartiet et aktstykke fra Finansudvalget til behandling her i salen. Vi kan naturligvis ikke forhindre Fremskridtspartiet i at fremsætte et sådant beslutningsforslag, selv om vi finder det beklageligt, at de gør det, og vi kan i den sammenhæng beklageligvis heller ikke forhindre Fremskridtspartiet i at bruge det ordvalg, som de rent faktisk har brugt i bemærkningerne til forslaget.

Vi er i Socialdemokratiet naturligvis parat til når som helst at tage en debat om flygtninge og indvandrere, men jeg er nødt til at sige, at hvis udgangspunktet skal være på et niveau som det, Fremskridtspartiet her lægger op til, så ønsker vi ikke fra Socialdemokratiet at deltage.

Jeg skal derfor indskrænke mig til at give vores opbakning til aktstykke nr. 18 og dermed så kraftigt, som det er muligt, afvise beslutningsforslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Fremskridtspartiets beslutningsforslag er efter min mening uværdigt i sit indhold, og jeg er uenig i formen.

Når jeg siger, at forslaget er uværdigt, og at jeg er uenig i indholdet, hænger det sammen med to ting. Dels stødte det mig og forekom mig ubehageligt, da jeg læste nogle af bemærkningerne til Fremskridtspartiets forslag. Jeg ser her helt bort fra de politisk polemiske bemærkninger og betragtninger, som er i forslaget; dem har jeg ikke nogen problemer med, sådan er arbejdsformen. Men man siger også følgende i bemærkningerne:

»Konsekvensen af den slappe danske udlændingelov og myndighedernes langsomme behandling af ansøgningerne er, at lykkejægere, velfærdsflygtninge og kriminelle bander i øjeblikket fylder op i flygtningecentrene.«

Jeg forstår ikke den menneskeholdning, der gør, at man kan udtrykke sig så firkantet, så urimeligt og så diskriminerende i én eneste sætning. Jeg synes, det er uværdigt. Jeg synes, det er en generel mistænkeliggørelse af alle asylansøgere, som er helt urimelig, og som derfor efter min mening er uacceptabel.

Når jeg dernæst er uenig i forslagets form, hænger det sammen med, at selve aktstykket simpelt hen er nødvendigt, hvis Danmark skal imødekomme de lovmæssige forpligtelser, vi har på udlændingeområdet. Og det skal vi selvfølgelig – selv om der ikke skal herske nogen som helst tvivl om, at Det Konservative Folkeparti ønsker en anden udlændingepolitik end den, vi har i øjeblikket.

Ligesom mange andre ser vi med stor bekymring på det konstant voksende tal for indrejste til Danmark, som vi oplever, og på den måde, vi anvender vore midler til at hjælpe mennesker i nød. Vi finder, at vi på ganske mange felter anvender midlerne helt forkert, og at vi for de samme midler kunne hjælpe langt flere mennesker, hvis vi ydede det meste af hjælpen i nærområderne ude i de områder, hvor flygtningeproblemerne opstår.

Man kan altså efter vores mening med megen ret og med meget god ret diskutere udformningen af vores udlændingelovgivning, og den debat deltager Det Konservative Folkeparti og jeg selv gerne meget aktivt i. Vi kan diskutere visumregler, vi kan diskutere administrationen af udlændingeloven, hvordan pro-

[Helge Adam Møller]

ceduren i asylsagsbehandlingen skal være. Vi kan diskutere behandlingen af de kriminelle asylansøgere, vi kan diskutere tvungen hjemsendelse af flygtninge, når asylgrundlaget er bortfaldet. Alt dette både kan og bør vi diskutere, og det får vi også lejlighed til om nogle få uger, og vi bør også efter vores mening, efter min mening, foretage ændringer.

Men jeg mener ikke, vi kan diskutere den kendsgerning, at når der er en gældende lov i Danmark, så har den lov også nogle økonomiske konsekvenser, og det er jo ganske præcis, hvad aktstykke nr. 18 er et udtryk for. Så selv om vi er modstandere af dele af den gældende lovgivning og ønsker at ændre den på mange områder og snart fremsætter forslag om dette, finder vi altså fortsat, at de mennesker, der kommer til Danmark efter den gældende lov, selvfølgelig skal have en fair og rimelig behandling, og den behandling kræver bevillinger.

Lad mig så til slut i stikordsform nævne nogle af de forslag til ændringer, som vi vil fremlægge i Folketinget inden for et par uger:

1) Flygtninge skal som hovedregel vende tilbage til det land, de pågældende er flygtet fra, når der ikke længere er behov for beskyttelse her i Danmark.

2) Der skal gribes effektivt ind over for kriminelle asylansøgere. De skal retsforfølges hurtigt og konsekvent. Deres asylansøgning skal straks færdigbehandles forud for alle andre sager, og herefter skal de udvises fra Danmark, medmindre det er i modstrid med en indgået international konvention.

3) Asylsagsbehandlingen skal ske langt hurtigere. Den absolutte hovedregel skal være, at der er én og kun én ankemulighed, og ved afslaget skal udvisningen ske straks.

4) Ombudsmanden skal ikke kunne behandle sager, der er afgjort i Flygtningenævnet med en dommer som formand. Ombudsmanden skal ikke være overdommer.

5) De facto-flygtninges retskrav på opholdstilladelse i Danmark skal ophæves.

Med disse bemærkninger vil jeg altså afvise Fremskridtspartiets beslutningsforslag, men jeg håber selvfølgelig, at de forslag, som jeg selv i stikordsform her har nævnt, kan blive vedtaget. Men den sag vender vi tilbage til inden jul.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det lykkedes hr. Helge Adam Møller at forvirre i al fald mig, men jeg er måske undskyldt, fordi jeg ikke har været flygtningeordfører for CD i ret lang tid.

Jeg har gået rundt i den lykkelige tro, at bl.a. CD og Det Konservative Folkeparti for et år siden indgik et forlig omkring udlændingeloven. Derfor undrer det mig såre at høre hr. Helge Adam Møller herfra sige, at Det Konservative Folkeparti er uenig i den flygtningepolitik, der føres. Så vidt jeg ved, har vi altså det forlig om det, og det vil sige, at det, hr. Helge Adam Møller nu meddeler fra talerstolen, er, at Det Konservative Folkeparti opsiger et forlig. Det er selvfølgelig fair nok, og det er selvfølgelig en melding, der er vigtig at have, men jeg synes, det er en lidt underlig måde at gøre det på.

Jeg vil godt spørge hr. Helge Adam Møller: Er det ikke korrekt, at vi har forlig omkring udlændingeloven, som både Det Konservative Folkeparti og CD er en del af?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nej, det er ikke korrekt. Vi har ikke noget forlig, vi har en udlændingelov, som et stort flertal af partierne i Folketinget stemte for – jeg tror, det var i juni 1992, hvis jeg husker helt rigtigt. Det var en aftale, hvor partierne gav og tog, og der dannede sig et flertal. Men for mig er der ingen tvivl om, at de partier, der var med, og som også stemte for, hverken under behandlingen eller siden har lagt skjul på, hvad der var deres grundholdning. Jeg har da selv fem eller seks gange fra denne talerstol fortalt, hvad der var Det Konservative Folkepartis holdning, og hvad vi arbejdede for at skabe flertal for. Men den lov var, hvad vi kunne nå på det tidspunkt, og derfor stemte vi for den.

Sådan er det jo. Jeg mener også, jeg kan erindre masser af gange, hvor CD har haft nogle holdninger, har lagt dem frem og så har fået noget af det – en tredjedel, måske to tredjedele – igennem, og derfor har stemt for. Men derfor opgiver de da ikke deres grundholdninger. Sådan er politik jo ikke.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nej. Det, jeg bare ønskede at slå fast, var, at det altså var en konservativt ledet regering med en konservativ justitsminister, der gennemførte en udlændingelov i samarbejde med os andre og altså på det tidspunkt valgte at leve med den og valgte at indgå den aftale og valgte ikke at gøre det til et kabinetsspørgsmål. Det var sådan set det, jeg bare ønskede at få markeret. Det Konservative Folkeparti følte altså ikke, at det spørgsmål var så slemt, at regeringen ikke ville kunne leve med det. For det er jo altid både en ministers og en regerings ret at sige: Her pådutter et flertal i Folketinget os noget, der er så slemt, at vi ikke kan leve med det.

Det var bare det, jeg gerne ville have slået fast.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det aktstykke, som Fremskridtspartiet har ønsket behandlet her i folketingssalen, drejer sig stort set om jugoslaver; det kan man jo lige så godt sige.

I Venstre føler vi os forpligtet af, at vi i første omgang selv var med til at fremsætte et lovforslag om, at der skulle gælde særlige regler om midlertidig opholdstilladelse for jugoslaver. Når man selv er med til at fremsætte et lovforslag og med til at stemme for det, er det klart, at man også påtager sig pligten til at finansiere denne lovgivning.

Derfor tager vi afstand fra beslutningsforslaget og vil stemme for aktstykket i Finansudvalget.

Men jeg vil da godt sige til ministeren, fordi jeg nu har bemærket, at der er nogle forudsigelser om antallet af flygtninge, at jeg forventer, at tingene så rettes til i finansloven for 1994, hvis tallene ikke passer sammen.

Jeg vil så tilføje, som hr. Helge Adam Møller også var inde på, og som jeg også sagde, sidste gang vi skulle behandle sådan et aktstykke, at der er en ret ulækker tone i de bemærkninger. Kan vi dog ikke blive fri for det? Eller er det kun, fordi Fremskridtspartiet altid på forhånd vil sikre sig, at der ikke bliver nogen tilslutning til deres udlændingepolitik? For hvis man kun kan sige det negative om andre mennesker, hvor vi andre dog er noget berørte af, at der er krig i Jugoslavien, så må man også være klar

over, at man aldrig kan få noget samarbejde, og det er for så vidt kedeligt.

Ebba Strange (SF):

SF vender sig ligesom de øvrige partier mod Fremskridtspartiets beslutningsforslag. Vi finder indenrigsministerens ansøgning til Finansudvalget velbegrundet. Det er klart, at de mennesker, der er her, skal have et anstændigt ophold, så vi afviser Fremskridtspartiets forslag.

Heller ikke jeg kan lade være at komme med en enkelt bemærkning om de bemærkninger, der ledsager forslaget. Jeg havde pillet præcis de samme ord ud til citat som dem, hr. Helge Adam Møller kom med, men nu vil jeg lade være at citere dem én gang til. Men det er så diskriminerende, det er så ubehageligt, det er så lavt et niveau at drøfte udlændingepolitik på, at ledsage et forslag med de bemærkninger, som det er tilfældet her. Det taler for sig selv om Fremskridtspartiets holdning til de mennesker, der sidder i vores asylcentre.

Jeg skal komme med en enkelt bemærkning til indenrigsministeren. Når aktstykket nu bliver behandlet i Finansudvalget, hvor det hører hjemme, og hvor SF vil støtte det, så vil jeg forberede ministeren på, at vi har et enkelt problem med, at man, inden der er lavet en egentlig aftale, forlods regner med, at 50 mio. kr. af udgifterne kan tages fra miljø- og katastroferammen; sådan er det beskrevet i bemærkningerne. Her har Folketinget jo vedtaget, at der på et eller andet tidspunkt skal gives op til 0,5 pct. af bruttonationalproduktet til hjælp for miljøet og til afhjælpning af katastrofer rundt om i verden, og vi mener ikke, at anvendelsen af midlerne er færdigforhandlet mellem de parter, der stod bag beslutningen om miljø- og katastrofefonden. Så derfor vil der komme et spørgsmål om de 50 mio. kr., men først når sagen havner i Finansudvalget.

Peter Duetoft (CD):

CD siger nej til dette forslag.

Elisabeth Arnold (RV):

Det bliver jo efterhånden svært at variere afslagene; men ligesom flere andre ordførere er jeg lidt træt af, at vi nu igen for jeg ved ikke hvilken gang i træk får dette forslag, som bortset fra ajourførte tal er lige så ubehageligt, diskriminerende og direkte usandfærdigt som alle de tidligere gange, det har været fremsat.

[Ellisabeth Arnold]

Mindst to gange om året fremsætter Fremskridtspartiet forslag om at trække et aktstykke tilbage, og både formen og indholdet er uanstændigt i dette beslutningsforslag. Formen er uanstændig, fordi aktstykket er udtryk for en helt regulær opfølgning af lovgivning, som er vedtaget her i Tinget, og der er ingen grund til, at Folketinget sår tvivl om den fremgangsmåde. Indholdet er uanstændigt, fordi det hovedsagelig drejer sig om jugoslaviske flygtninge. Der er ingen her i landet, der kan zappe sig væk fra de herskende forhold i eks-Jugoslavien, heller ikke ved at bruge gamle modbydelige udtryk om de folk, der søger hertil.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte forslaget.

Lysholm Christensen (KRF):

Efter den gældende lov har Danmark en forpligtelse til at tage sig af de flygtninge, der kommer til landet; det koster penge, og derfor er det jo en helt naturlig procedure, at man bevilger de nødvendige midler i Finansudvalget. Derfor er det ulideligt, at vi igen skal se denne type beslutningsforslag her, specielt på grund af det sprog, der er brugt. Det er uværdigt for Tinget at behandle den slags, men det er der andre der har sagt en hel masse om, så jeg skal ikke forlænge debatten yderligere og blot sige, at vi naturligvis afviser beslutningsforslaget.

Tom Behnke (FP):

Jeg skal først beklage, at den på forslaget anførte ordfører for forslagsstillerne, hr. Kim Behnke, ikke kan være til stede, og jeg skal så på partiets vegne takke for, at man har behandlet beslutningsforslaget, og i øvrigt ikke sige mere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (Øget aktivering på indkvarteringscentre).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).

(Fremsat 27/10 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Som det også ved tidligere lejligheder er fremgået, er vi i Socialdemokratiet af den opfattelse, at set ud fra et medmenneskeligt synspunkt er det en helt rigtig tanke at få inddraget så mange som muligt aktivt i løsningen af dagligdagens gøremål, også når vi taler om såvel asylansøgere som personer med midlertidig opholdstilladelse. Også for dem, og ikke mindst for dem, er det af stor betydning, at de kan få indflydelse på løsningen af deres problemer i hverdagen.

Mon ikke de fleste af os – meget godt endda – kan sætte sig ind i, hvad det ville betyde, hvis det var os selv, der kom til at sidde som passive tilskuere? Jeg tror faktisk, at man efter gennemførelsen af et lovforslag som det foreliggende vil opleve en langt større grad af trivsel og velbefindende for flygtningenes vedkommende, og på den baggrund kan vi fuldt ud støtte det fremsatte forslag, som vil betyde en langt højere grad af deltagelse i løsningen af praktiske opgaver og øget medindflydelse til de jugoslaviske flygtninge, som midlertidigt opholder sig her i landet.

Jeg vil også godt tilkendegive, at vi med glæde ser frem til, at der bliver fundet en model, der er generelt brugbar, så alle asylansøgere får mulighed for en demokratisk aktiveringsmodel. Men naturligvis har vi også forståelse for, at der er vanskeligheder forbundet med at finde en generel løsning, så derfor kan vi støtte første etape og ser med glæde frem til, at anden etape forhåbentlig kommer inden så forfærdelig længe.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg tror, det snart er meget længe siden, når